

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A.Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2018-06-01 Nr. (23.1-21) SD- 3138

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerio 2018 m. balandžio 19 d. rezoliucija Nr. G-4416, teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 5, 22, 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1878“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), kuriuo teikiama Lietuvos Respublikos Vyriausybės išvada dėl Lietuvos Respublikos Seimo narių M. Navickienės, R. Šalaševičiūtės ir R. J. Dagio pateikto Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 5, 22, 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1878 (toliau – Įstatymo projektas).

Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad „šiuo projektu yra siūloma įteisinti galimybę tėvams, taip pat kaip ir biologiniu keliu vaiko susilaukusiems tėvams, suteikiamas 24 mėnesių vaiko priežiūros atostogas sieti ne su vaiko amžiumi, o patekimo į šeimą faktą, ir mokėti už jas nuo kompensuojamo uždarbio dydžio priklausančią išmoką. Tokie pakeitimai ne tik panaikintų tėvių diskriminaciją, bet ir paskatintų tėvius įsivaikinti vyresnius negu dveji metai vaikus, nes dabar stebima tendencija, kad dėl galimybės finansiškai nenukenčiant turėti vaiko adaptacijai itin reikalingas atostogas nebuvimo vyresnių vaikų įsivaikinimas yra vangus.“

Pagal galiojantį Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme įtvirtintą teisinį reguliavimą, įsivaikinus bet kokio amžiaus vaiką, vienas iš tėvių gali gauti 24 mėnesių vaiko priežiūros atostogas, tačiau vaiko priežiūros atostogų metu, jeigu įvaikintas vaikas yra vyresnis negu dvejų metų, jam yra mokama 8 bazinių socialinių išmokų dydžio išmoka, kuri priklauso ne nuo apdraustojo asmens kompensuojamojo uždarbio, o yra fiksuoto dydžio. Tuo tarpu biologiniai vaiko tėvai, turintys teisę į vaiko priežiūros atostogas ir nusprendę auginti vaiką dvejus metus, iš Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto pirmaisiais vaiko auginimo metais gauna 70 proc. kompensuojamojo darbo užmokesčio, o antraisiais – 40 proc. kompensuojamojo darbo užmokesčio. Nurodytiems asmenims pasirinkus auginti vaiką vienus metus, iš Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto mokama 100 proc. apdraustojo asmens kompensuojamojo darbo užmokesčio.

Pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.227 straipsnio 1 dalį, „įvaikinimu panaikinamos tėvų ir vaikų bei jų giminaičių pagal kilmę tarpusavio asmeninės ir turtinės teisės bei pareigos ir sukuriamos tėvams bei jų giminaičiams ir įvaikiams bei jų palikuonims tarpusavio asmeninės ir turtinės teisės bei pareigos kaip giminaičiams pagal kilmę.“ Taigi, įvaikinus vaiką, įvaikintojų teisinė padėtis tampa tapati biologinių vaiko tėvų teisei padėčiai iki vaiko įvaikinimo.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, *Nutarimo projekte siūloma pritarti Įstatymo projektui*, nes, siekiant skatinti vaikų įvaikinimą ir jų augimą šeimoje, būtina užtikrinti, kad tėviai, įsivaikinę vaiką (-us), turėtų tokias pačias socialines garantijas, kaip ir biologiniai vaiko tėvai.

Priėmus Įstatymo projektą, padidėtų Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto išlaidos. Prognozuojama, kad papildomos išlaidos didėtų taip (darant prielaidą, kad būtų įvaikinama 70 vaikų

per metus): 2019 m. – 490,9 tūkst. eurų, 2020 m. – 788,8 tūkst. eurų, 2021 m. – 826,2 tūkst. eurų. Pritardami Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodytam Įstatymo projekto tikslui, įvertinę tai, kad LRV programoje įtvirtintas tikslas – skatinti įvaikinimą sudarant tam palankias sąlygas – būtų įgyvendintas priėmus Įstatymo projektą, manome, kad papildomos lėšos priimtam įstatymui įgyvendinti galėtų būti numatytos rengiant Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2019 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą.

Nutarimo projektas teiktas išvadoms gauti Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba). Finansų ministerija ir Fondo valdyba pastabų neturėjo. Visuomenės pastabų ir pasiūlymų negauta. Dėl Teisingumo ministerijos pastabos, kurioje siūloma apsvarstyti galimybę įtėviams numatyti finansavimą iš kitų socialinės paramos finansavimo šaltinių, teikiame derinimo pažymą.

Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikis nevertintas, nes teikiama Lietuvos Respublikos Vyriausybės išvada dėl Lietuvos Respublikos Seime svarstomo įstatymo projekto.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Nutarimo projektą parengė Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio draudimo ir pensijų departamento Socialinio draudimo skyriaus vyriausioji specialistė Ona Stravinskaitė (tel. 8 706 68 115, el. p. Ona.Stravinskaite@socmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Derinimo pažyma, 2 lapai.
3. Suinteresuotų institucijų išvadų kopijos, 4 lapai.

Ministras

Linas Kukuraitis